

Groot onderhoud 2024

Sessie 3 | Van nu en straks: over een visie op onderzoek in de context van erfgoedwerk

30 mei 2024

FARO

Vlaams steunpunt voor
cultureel erfgoed

Vlaanderen
verbeelding werkt

Opzet sessie

- Welkom (5')
- Voorstelling inspiratienota (20')
- Reflectie door Bert Willems (Hogeschool Pxl/UHasselt) (10')
- Denk- en discussietafels (45')

Lerend Netwerk 'Erfgoed, onderzoek & kennisontwikkeling'

➤ Waarom een LN

- Cultureel-erfgoedorganisaties zijn onderzoeksgedreven
- Onderzoek basisfunctie cultureel-erfgoedwerking

MAAR, ook frustratie en onzekerheid

- Doen we voldoende?
- Doen we het goed?
- Wat betekent onderzoek precies in erfgoedcontext?
- ...

Lerend Netwerk 'Erfgoed, onderzoek & kennisontwikkeling'

➤ Daarom een LN

- Samen nadenken over onderzoek en erfgoedwerk
- Onderzoek in erfgoedcontext meer zichtbaarheid geven

➤ Hoe?

- Vier bijeenkomsten rond specifieke thema's
- Inspiratienota 'Erfgoedonderzoek & kennisontwikkeling'
 - MET nog plaats voor feedback uit de sector (jullie en vandaag!)
- Themadossier in faro-tijdschrift

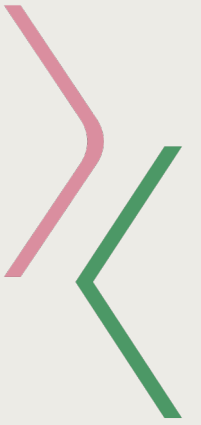
Lerend Netwerk 'Erfgoed, onderzoek & kennisontwikkeling'

- Simon Augustyn - Passchendaele Museum
- Bram Beelaert - Red Star Line Museum
- Tamaer Cachet - Industriemuseum
- Rika Colpaert - Kasteel van Gaasbeek
- Karolien De Clippel - Modemuseum Hasselt
- Johanna Ferket - Letterenhuis
- Hannelore Franck - Yper Museum
- Didier Goossens - CEMPER
- Björn Hinderyckx - Musea Brugge
- Sarah Keymeulen - Abby/Kortrijk
- Hilde Langerart - Industriemuseum
- Veerle Meul - Middelheimmuseum
- Jan Stuyck - Centrum Kunstarchieven Vlaanderen (CKV)
- Annelies Van de Ven - UCLouvain/Musée L
- Wendy Van Hoorde - Muzee
- Eva Van Regenmortel - Design Museum Gent
- Ine Vermeylen - Middelheimmuseum
- Staf Vos - Cemper

Bijeenkomst 1
Middelheimmuseum - 9 juni 2023

**Wat betekenen onderzoek en
kennisontwikkeling in de context van een
erfgoedwerking?**

Vaststellingen:

- Notie van ‘onderzoek’ niet helder omschreven
- Doorgaans te beperkte omschrijving
- Erfgoedorganisaties als specifieke plekken van onderzoek en kennisproductie wordt te weinig erkend en gewaardeerd

Rethinking Research in the Art Museum

Emily Pringle

MUSEUM MANAGEMENT AND CURATORSHIP
<https://doi.org/10.1080/09647775.2022.2053873>

 Routledge
Taylor & Francis Group

 Check for updates

Museum-based research: a typological exploration

Ólöf Gerður Sigfúsdóttir

School of Social Sciences, University of Iceland, Reykjavík, Iceland

ABSTRACT

The term 'research' has multiple meanings in the museum context, ranging from a self-reflective practice integrated into any daily task to a highly specialised scientific activity. At the same time, conventional academic standards and scholarly publications are prioritised over practice-based research methods and museological forms of dissemination. This leads to an inherent hierarchy and a culture of exclusion when it comes to research practice within museums. In this article, I argue how the conceptual confusion around research creates major obstacles to this key function in museums, perhaps even more so than administrative challenges such as the lack of time and funding. To offer some clarification to a chaotic field, I present a five-fold typology of research models typically hosted by museums. Rather than presenting a fixed definition of how to do research in museums, the aim is to encourage a non-hierarchical and pluralistic approach to museum-based research.

ARTICLE HISTORY

Received 10 December 2021
Accepted 12 March 2022

KEYWORDS

Museum-based research;
museum epistemology;
research culture; research
typology; research
confusion; research obstacles

Types onderzoek in erfgoedcontext

- Conservator/expert model
- Praktijkgebaseerd model
- Laboratorium model
- Co-onderzoek met gemeenschappen
- Museologisch model
- ... - bv artistiek onderzoek

Middelheimmuseum: artistiek onderzoek *Reading the Landscape* 2022-2023:

Wendy Morris, ***Return Retrace Replant: A Middelheim Herball for a Midwife***

We pleiten voor een benadering van onderzoek die veel breder is dan het academisch geïnspireerde curator-expertmodel. Praktijk-gebaseerd onderzoek, participatieve vormen van onderzoek of artistiek onderzoek, etc. zijn andere waardevolle modellen om aan onderzoek te doen.

We pleiten voor de erkenning van het specifieke erfgoedonderzoek en voor het verkennen en inzetten van nieuwe, andere of alternatieve onderzoeksmethoden (naast de bestaande), die nauwer aansluiten bij de realiteit van de erfgoedcontext en het hedendaagse erfgoedwerk.

Bijeenkomst 2

Red Star Line museum - 22 september 2023

Is iedereen potentieel onderzoeker?

Vaststelling:

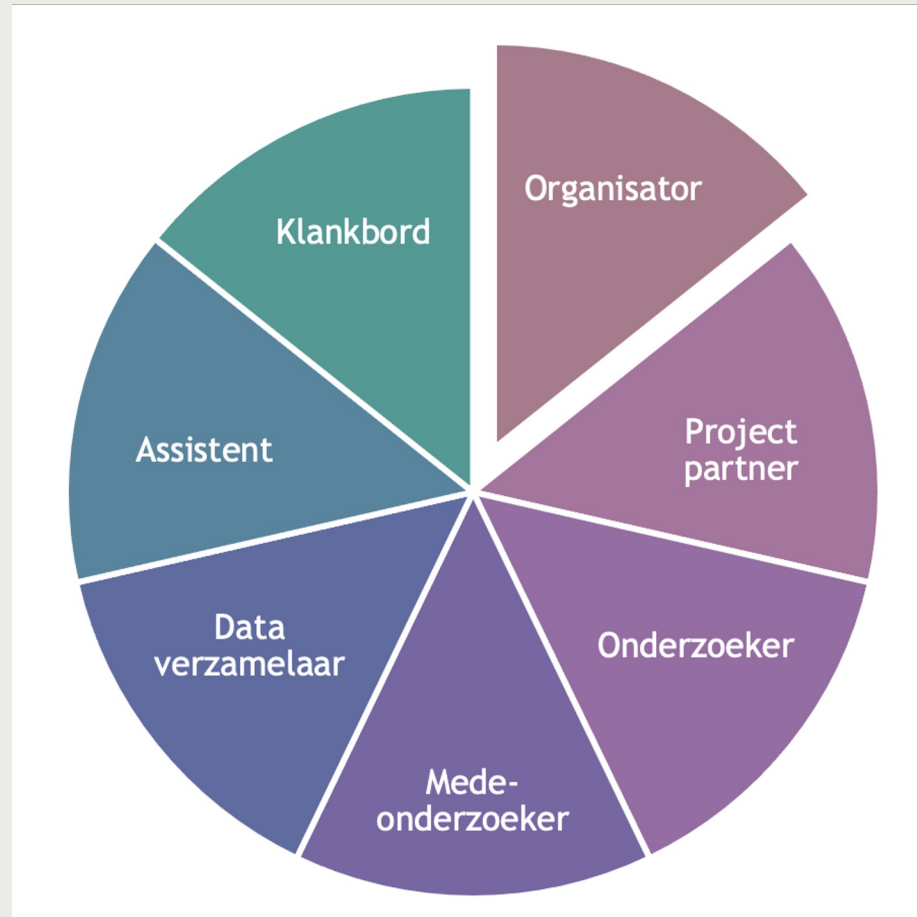
- Definitie erfgoedonderzoek mag/kan/moet breder
- Participatief en co-creatief werken vinden steeds meer ingang

DUS: Iedereen (potentieel) onderzoeker?

Participatietaart

Zeven rollen die externen kunnen opnemen bij het onderzoek in cultureel-erfgoedorganisaties.

We pleiten voor een meer open en inclusief onderzoeksbeleid; waar maximaal ruimte is voor inbreng van buitenaf doordat er op voorhand duidelijke afspraken worden gemaakt over de mate van betrokkenheid, medezeggenschap en de gedeelde verantwoordelijkheid die hiermee gepaard gaat.

We pleiten voor een radicale meerstemmigheid en multi-perspectiviteit inzake onderzoeksvragen en de wijze waarop deze onderzocht worden.

We staan hierbij open voor andere manieren van denken, kijken en handelen, en integreren deze perspectieven volop.

Bijeenkomst 3
Industriemuseum - 1 december 2023

**Hoe kunnen we kennis en onderzoeksvragen
optimaal delen en valoriseren?**

Vaststelling:

- Onderzoek en kennisontwikkeling staat vaak niet centraal in erfgoedorganisaties
- Onderzoek hangt samen met specifieke functies
- Onderzoek verloopt eerder projectmatig
- Onderzoeksbevindingen worden onvoldoende gevaloriseerd
- Onderzoeksdata- en materiaal zijn niet openbaar

De integrale onderzoekscyclus

The Research Lifecycle is a heuristic model for understanding the steps of the process of scientific discovery (research).

Research Data Lifecycle by LMA Research Data Management Working Group is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

We pleiten ervoor om ook in een erfgoedcontext oog te hebben voor de bredere onderzoekscyclus en alle daaraan verbonden processen.

Dit plaatst onderzoek niet alleen in het hart van elke organisatie waartoe veel meer collega's dan vaak gedacht aan bijdragen, maar toont ook de inherente link aan met het bredere databeleid van een organisatie.

Bijeenkomst 4
Modemuseum Hasselt - 26 januari 2024

De samenwerking met de academische onderzoekswereld?

Vaststelling:

- Academisch onderzoek wordt hoger, meer kwaliteitsvol ingeschat dan ander onderzoek
- Bij samenwerkingsprojecten is er vaak sprake van een onevenwichtige relatie
- De uniciteit van erfgoedorganisaties als plekken van onderzoek, kennisontwikkeling en kennisvalorisatie wordt ondergewaardeerd

KORTOM: vaak frustratie en ontevredenheid

RESEARCH: THE THROUGHLINE

RESEARCH: CORE

- Deepening research through work with museum collections.
- Enhancing understanding of objects.

STUDENT ENGAGEMENT

- Interaction with museums via classes, internships, etc.
- Hands-on learning in object-based research.

COLLABORATIVE EFFORTS

- Building the field through shared expertise and research fields ex. female designers, Belgian fashion
- Creation and development of new disciplines.

PUBLIC VALORIZATION OF RESEARCH

- Showcasing research in public spaces and publications.
- Bridging academic research with broader public outreach.

HOW CAN WE REINFORCE COLLABORATIONS?

JOINT PHDS?

Museum x University co-promoters?

FUNDING "UNSEXY" RESEARCH

Project money for fundamental research like catalogue raisonnés

MUSEUM- TRACK

Provide a solid "track" for students who are interested in working in museums (Fashion Studies Minor w/structural collaborations)

JOINT PUBLICATIONS

ie. Parsons x Galliera / Alaia

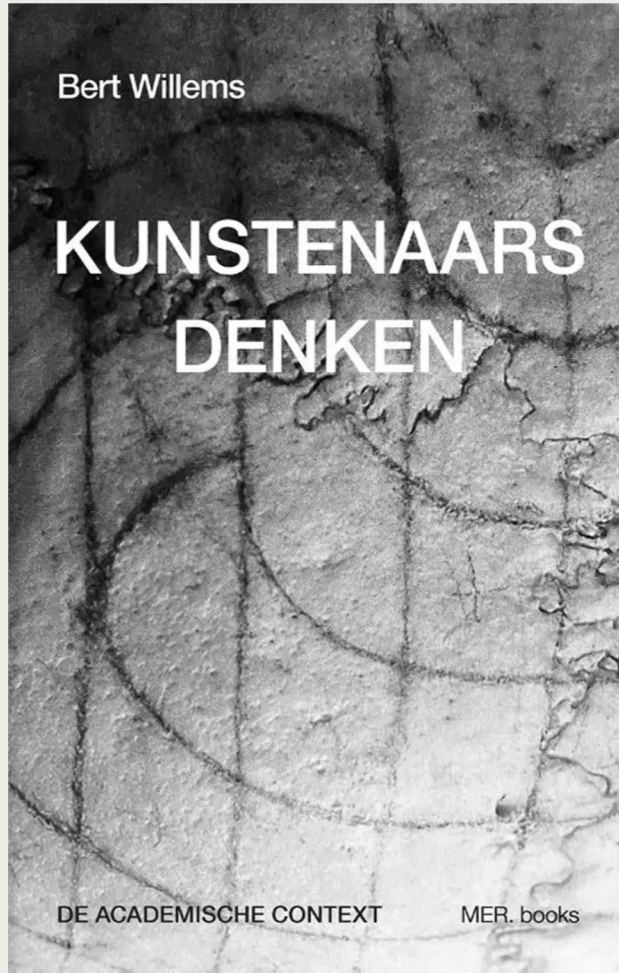

*Vlaamse erfgoedorganisaties
staan open voor meer en meer
intensieve samenwerkingen met
academische partners; zolang dit
gebeurt vanuit een gelijkwaardige
positie en met wederzijds respect
voor elkaars kennis, expertise en
eigenheid.*

Voor erfgoedorganisaties zou het een grote stap vooruit zijn wanneer hun onderzoeksoutput de plaats krijgt die deze verdient en als dusdanig gewaardeerd wordt binnen de bredere (academische) onderzoekswereld.

Reflectie door Bert Willems

Het boek is een bundeling van essays die de belangrijke positie van kunstenaars en ontwerpers binnen de academische wereld bespreekbaar maken.

Denk- en discussietafels: stellingen

- Schoenmaker blijf bij je leest. Onderzoek binnen erfgoedorganisaties moet primair collectiegebaseerd zijn.
- Iedereen onderzoeker, wat een illusie!
- Erfgoedorganisaties zijn in staat om een open, transparant en inclusief onderzoeksbeleid te voeren waarin meerdere medewerkers voor zichzelf een rol weggelegd zien.
- De academische onderzoekswereld is fundamenteel anders dan de erfgoedwereld. Van een gelijkwaardige relatie inzake onderzoek en valorisatie ervan kan geen sprake zijn.

FARO

Vlaams steunpunt voor
cultureel erfgoed

Grasmarkt 105

1000 Brussel

02 213 10 60

faro.be